

عنوان مقاله:

مقایسه نتایج برآورد میزان فرسایش و رسوب تولیدی حوضه دره رجدون بوشهر با استفاده از روش MPSIAC

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی توسعه پایدار، راهکارها و چالش ها با محوریت کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

علیرضا حیاتی - دانشجوی کارشناسی ارشد آبخیزداری، دانشگاه هرمزگان

یحیی اسماعیل پور - استادیار گروه مرتع و آبخیزداری، دانشگاه هرمزگان

ابوذر نیکنام - دانشجوی کارشناسی ارشد آبخیزداری، دانشگاه هرمزگان

خلاصه مقاله:

برآورد میزان فرسایش و رسوب در حوزه های آبخیز بدون آمار رسوب یکی از مسائل اساسی حوزه ها بوده و استفاده از روشهای تجربی رالازم می نماید تا داده های حاصل بتواند مبنایی برای برنامه ریزی های مدیریتی واقع گردد. در این تحقیق به مطالعه فرسایش و رسوب حوزه آبخیز دره رجدون بوشهر که دارای مساحتی بالغ بر 134/68 کیلومترمربع و شامل 27 زیرحوضه می باشد پرداخته شد. در این تحقیق از روش تجربی اصلاح شده MPSIAC برای محاسبه رسوب تولیدی حوضه استفاده شده و سپس پارامترهای نه گانه مدل تجربی MPSIAC تعیین و با جمع این عوامل از روابط مربوطه فرسایش و رسوب تولیدی حوضه محاسبه گردید. برای تهیه نقشه کیفی فرسایش حوضه از امتیازات درجات رسوبدهی یعنی مجموع امتیازات عوامل مختلف در محیط GIS استفاده شد. آنگاه این نتایج مورد جمع بندی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت؛ در ادامه میزان رسوب حجمی کل تولیدی زیرحوضه های رجدون در دوره بازگشتهای مختلف بدست آمد. نتایج نشان دهنده میزان فرسایش متوسط تا خیلی زیاد در نقاط مختلف حوضه میباشد. مقادیر فرسایش متوسط عمدتاً در اراضی زراعی کم شیب واقع در نواحی خروجی حوضه است. در اراضی تپه ماهوری مرکز حوضه با شیب متغیر که دارای سازندهای فرسایش پذیر گچی و مارنی است، میزان فرسایش خیلی زیاد برآورد گردیده که با مشاهدات صحرائی همخوانی دارد. مقدار متوسط فرسایش ویژه خاک در کل حوضه رجدون 12/3 تن درهکتار و متوسط رسوب ویژه 5/7 تن در هکتار در سال برآورد شده است که نشان از میزان نسبتاً زیاد رسوبدهی در این حوضه آبخیز می باشد. طبق نتایج حاصل از این مطالعه، از عوامل مؤثر در تولید فرسایش و رسوب در این حوضه میتوان به وجود سازندهای فرسایش پذیر مانند مارنی میشان و گچ دار لهری در اراضی تپه ماهوری حوضه، عدم تناسب بین ظرفیت مراتع و تعداد دام، چرای زودرس و پراکنش نامناسب دامها در سطح مرتع، بارشهای باران به صورت رگباری و شدت زیاد، وضعیت توپوگرافی (شیب نسبتاً تند در ارتفاعات حوضه، اختلاف ارتفاع و جهات جغرافیایی) اشاره نمود. مطالب بیان شده حکایت از این دارد که حوضه از نظر تولید فرسایش و رسوبدهی دارای شدتی در حد زیاد می باشند. بنابراین با توجه به نقش عوامل مختلف در تشدید وضعیت فرسایشی و تولید رسوب و پتانسیل ها و قابلیت های موجود، اجرای برنامههای آموزشی و مدیریتی جهت کنترل این مقدار از فرسایش و سعی در کاهش آن به بهبود وضعیت حوضه کمک زیادی می کند

کلمات کلیدی:

فرسایش، رسوب، دره رجدون، بوشهر، MPSIAC

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/354981>

